

Brussel, 3 juli 2026
(OR. en)

11125/26

ECOFIN 915
UEM 319
SOC 444
EMPL 246
COMPET 859
ENV 835
EDUC 301
ENER 457
JAI 895
GENDER 132
JEUN 175
SAN 533
ECB
EIB

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	AANBEVELING VAN DE RAAD inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Cyprus

De delegaties vinden hierbij de bovengenoemde ontwerpaanbeveling van de Raad, die is gebaseerd op Commissievoorstel COM(2026) 213 final en is herzien en goedgekeurd door verschillende comités van de Raad en is afgerond door het Economisch en Financieel Comité.

AANBEVELING VAN DE RAAD

inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Cyprus

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad¹, en met name artikel 3, lid 3,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

¹ Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad (PB L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EU) 2024/1263 bevat de doelstellingen van het kader voor economische governance, dat erop gericht is gezonde en houdbare overheidsfinanciën, duurzame en inclusieve groei, alsook veerkracht te bevorderen door middel van hervormingen en investeringen, en buitensporige overheidstekorten te voorkomen. In die verordening is bepaald dat de Raad en de Commissie in het kader van het Europees Semester multilateraal toezicht uitoefenen overeenkomstig de doelstellingen en vereisten van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Het Europees Semester omvat met name de opstelling van en het toezicht op de uitvoering van landspecifieke aanbevelingen.
- (2) Op 25 november 2025 heeft de Commissie een advies over het ontwerpbegrotingsplan 2026 van Cyprus goedgekeurd. Tevens heeft de Commissie op die datum op grond van Verordening (EU) nr. 1176/2011 het waarschuwingsmechanismeverslag 2026 goedgekeurd, waarin zij Cyprus niet noemt als een van de lidstaten waarvoor een diepgaande evaluatie nodig is. Ook heeft de Commissie een aanbeveling goedgekeurd voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone², alsook voor een aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Europese Unie, en een voorstel gedaan voor het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2026, waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten wordt geanalyseerd. De Raad heeft de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone aangenomen op 21 april 2026, en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid en de aanbeveling over menselijk kapitaal op 9 maart 2026.
- (3) Op 29 januari 2025 heeft de Commissie het kompas voor concurrentievermogen gepubliceerd, een strategisch kader dat de komende vijf jaar het mondiale concurrentievermogen van de Unie moet stimuleren. Daarin worden de drie transformatievereisten innovatie, decarbonisatie en concurrentievermogen, en veiligheid genoemd als kritieke pijlers voor duurzame economische groei. Sinds de bekendmaking ervan heeft het kompas voor concurrentievermogen gediend als uitgangspunt voor de werkzaamheden in het kader van het Europees Semester en zorgt het ervoor dat het economisch beleid van de lidstaten in overeenstemming is met de strategische doelstellingen van de EU, waarbij een uniforme aanpak van economische governance wordt opgezet ter bevordering van duurzame groei, innovatie en veerkracht in de Unie.

² PB C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (4) In 2026 blijft het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid parallel verlopen met de slotfase van de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit³. Herstel- en veerkrachtplannen zijn, samen met financiering in het kader van het cohesiebeleid, van essentieel belang gebleken voor de verwezenlijking van de beleidsprioriteiten van het Europees Semester, aangezien met de plannen alle of een aanzienlijk deel van de uitdagingen die in de relevante landspecifieke aanbevelingen van de recente cycli zijn aangehaald, moesten worden aangepakt, en in de door het Europees cohesiebeleid gefinancierde programma's rekening moest worden gehouden met de landspecifieke aanbevelingen. Nu de herstel- en veerkrachtfaciliteit bijna ten einde loopt, blijft het van essentieel belang om de hervormingen en investeringen die in het kader daarvan worden ondersteund en uitgevoerd, vol te houden, met name die welke bijdragen tot de aanpak van de uitdagingen die in de landspecifieke aanbevelingen zijn vastgesteld, en erop voort te bouwen.
- (5) Op 3 juni 2026 heeft de Commissie het landverslag 2026 voor Cyprus bekendgemaakt. Daarin is de vooruitgang beoordeeld die Cyprus heeft geboekt bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen voor 2025 en is de balans opgemaakt van de uitvoering door Cyprus van het herstel- en veerkrachtplan. Op basis van die analyse zijn in het landverslag de dringendste uitdagingen voor Cyprus in kaart gebracht. Ook is daarin de vooruitgang beoordeeld die Cyprus heeft geboekt bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en bij de verwezenlijking van de kerndoelen van de Unie inzake werkgelegenheid, vaardigheden en vermindering van armoede en sociale uitsluiting, alsook bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties.

³ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) Op 21 januari 2025 heeft de Raad, op basis van de beoordeling en de aanbeveling van de Commissie, een aanbeveling aangenomen tot goedkeuring van het nationaal budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn van Cyprus⁴. Het plan bestrijkt de periode 2025 tot en met 2028 en bevat een begrotingsaanpassing die over vier jaar is gespreid. De Raad heeft de volgende maximale groeipercentages van de netto-uitgaven aanbevolen: 6,0 % in 2025, 5,0 % in 2026, 5,4 % in 2027 en 4,3 % in 2028; deze stemmen overeen met de maximale cumulatieve groeipercentages die zijn berekend op basis van referentiejaar 2023, namelijk 8,9 % in 2025, 14,3 % in 2026, 20,5 % in 2027 en 25,7 % in 2028.
- (7) De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de gevolgen daarvan vormen een existentiële uitdaging voor de Europese Unie. De Commissie heeft de lidstaten uitgenodigd te verzoeken om een gecoördineerde activering van de nationale ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact ter ondersteuning van de inspanningen van de EU om tot een snelle en aanzienlijke verhoging van de defensie-uitgaven te komen⁵, en dit voorstel is door de Europese Raad van 6 maart 2025 positief ontvangen. De lidstaten kunnen nog tot 2028 om activering van de nationale ontsnappingsclausule verzoeken indien zij voldoen aan de criteria van artikel 26 van Verordening (EU) 2024/1263.
- (8) Op 30 april 2026 heeft Cyprus zijn jaarlijkse voortgangsverslag 2026⁶ ingediend over de naleving van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven en de uitvoering van hervormingen en investeringen als antwoord op de belangrijkste uitdagingen zoals benoemd in de landspecifieke aanbevelingen van het Europees Semester.

⁴ Aanbeveling van de Raad van 21 januari 2025 tot goedkeuring van het nationaal budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn van Cyprus (PB C, C/2025/639, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/639/oj>).

⁵ Mededeling van de Commissie, “Hogere defensie-uitgaven opvangen binnen het stabiliteits- en groeipact”, Brussel, 19 maart 2025 (C(2025) 2000 final).

⁶ De jaarlijkse voortgangsverslagen 2026 zijn beschikbaar op: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

- (9) De groei van het reële bbp in 2025 bedroeg 3,8 % en de GICP-inflatie 0,8 %. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie zal het reële bbp in 2026 groeien met 2,3 % en in 2027 met 2,7 %, bij een GICP-inflatie van 3,6 % in 2026 en 2,2 % in 2027.
- (10) Volgens gegevens van Eurostat⁷ is het overheidstekort van Cyprus gedaald van 4,1 % van het bbp in 2024 tot 3,4 % van het bbp in 2025. Op basis van de op de afsluitdatum van de prognoses bekende beleidsmaatregelen wordt in de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie uitgegaan van een overschot van 2,1 % van het bbp in 2026 en 2,5 % van het bbp in 2027. De daling van het overschot in 2026 is voornamelijk het gevolg van de uitvoering van de algemene belastinghervorming aan het begin van het jaar. De stijging van het overschot in 2027 is voornamelijk toe te schrijven aan hogere belastinginkomsten als gevolg van de beëindiging van de btw-verlagingen voor elektriciteit en basisgoederen, alsook aan de over het geheel genomen betere groeivoorzichten.
- (11) Uitgaande van de ramingen van de Commissie was de begrotingskoers⁸, die zowel op nationaal niveau als door de EU gefinancierde uitgaven omvat, in 2025 expansief, met 1,8 % van het bbp. De begrotingskoers zal naar verwachting expansief zijn in 2026 (0,4 % van het bbp) en contractief in 2027 (1,2 % van het bbp).
- (12) Volgens gegevens van Eurostat⁹ is de overheidsschuld van Cyprus gedaald van 62,7 % van het bbp eind 2024 tot 55,0 % van het bbp eind 2025. De daling van de schuldquote in 2025 is voornamelijk het gevolg van een primair overschot van 4,5 % van het bbp, terwijl het nominale bbp meer dan twee keer zo snel groeit als de rentebetalingen. Op basis van de op de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie bekende beleidsmaatregelen wordt er in die prognoses van uitgegaan dat de schuldquote zal dalen tot 50,4 % eind 2026 en verder tot 45,5 % eind 2027. De daling van de schuldquote in 2026 en 2027 is voornamelijk het gevolg van een primair overschot van 3,3 % van het bbp in 2026 en 3,7 % van het bbp in 2027. In beide jaren zal het nominale bbp naar verwachting ook ongeveer twee keer zo snel blijven groeien als de rentebetalingen.

⁷ Euro-indicatoren van Eurostat, 22 april 2026.

⁸ De begrotingskoers wordt gedefinieerd als een maatstaf van de jaarlijkse verandering in de onderliggende begrotingssituatie van de overheid. Op basis daarvan wordt de economische impuls beoordeeld die uitgaat van het begrotingsbeleid – zowel het op nationaal niveau gefinancierde beleid als het beleid dat uit de EU-begroting wordt gefinancierd. De begrotingskoers wordt gemeten als het verschil tussen i) het groeipotentieel op middellange termijn en ii) de verandering in de primaire uitgaven (discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde niet meegerekend), inclusief de uitgaven gefinancierd door niet terug te betalen steun (subsidies) uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen.

⁹ Euro-indicatoren van Eurostat, 22 april 2026.

- (13) Volgens de voorjaarsprognose 2026 van de Commissie bedroegen de totale defensie-uitgaven van de overheid in Cyprus 1,8 % van het bbp in 2025 en liggen die in 2026 naar verwachting op hetzelfde niveau.
- (14) De Unie wordt nog steeds geconfronteerd met risico's op verstoringen van de energievoorziening en hoge prijsvolatiliteit, die worden verergerd door geopolitieke spanningen met gevolgen voor de mondiale olie- en gasmarkten. Uit de ervaring met de energiecrisis van 2022-2023 is gebleken dat brede en niet-gerichte maatregelen hoge begrotingskosten met zich meebrengen en in sociaal en economisch opzicht inefficiënt zijn. Sinds het uitbreken van de oorlog in het Midden-Oosten in februari 2026 heeft Cyprus budgettaire beleidsmaatregelen vastgesteld om de gevolgen van de hoge energieprijzen voor huishoudens en bedrijven te verzachten¹⁰. Deze omvatten niet-gerichte verlagingen van de btw op elektriciteit (tot maart 2027) en van de accijnzen op brandstoffen (april tot juni 2026), alsook gerichte subsidies aan landbouwers (april en mei 2026), luchtvaartmaatschappijen (juni tot september 2026) en de toeristische sector (april 2026). Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie zullen de begrotingskosten van deze maatregelen in 2026 naar verwachting ongeveer 0,1 % van het bbp bedragen. Indien deze maatregelen tot eind 2026 van kracht zouden blijven, zouden de begrotingskosten ervan volgens ramingen van de Commissie in 2026 0,3 % van het bbp bedragen.
- (15) Volgens de berekeningen van de Commissie stegen de netto-uitgaven van Cyprus met 9,6 % in 2025 en met 11,8 % cumulatief in 2024 en 2025. De groei van de netto-uitgaven in 2025 ligt boven het aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van 1,3 % van het bbp op jaarbasis. Wanneer 2024 en 2025 samen worden beschouwd, komt ook het cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven uit boven het aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van in totaal 1,0 % van het bbp. Tegelijkertijd vertoonde de begrotingssituatie voor 2025, zoals opgemerkt, een overschot en bedroeg de overheidsschuld minder dan 60 % van het bbp.

¹⁰ Dit weerspiegelt de situatie op de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie (4 mei 2026).

- (16) Volgens de berekeningen van de Commissie stegen de netto-uitgaven van Cyprus met 7,4 % in 2026 en met 20,1 % cumulatief in 2024, 2025 en 2026. De verwachte groei van de netto-uitgaven in 2026 ligt boven het aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van 0,9 % van het bbp op jaarbasis. Wanneer 2024, 2025 en 2026 samen worden beschouwd, komt ook het cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven uit boven het aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van in totaal 1,8 % van het bbp. Tegelijkertijd wordt, zoals opgemerkt, verwacht dat de begrotingssituatie voor 2026 een overschot vertoont en bedraagt de overheidsschuld minder dan 60 % van het bbp, wat naar verwachting verder zal afnemen.
- (17) De systematische, daadwerkelijke en tijdige betrokkenheid van lokale en regionale autoriteiten, sociale partners, maatschappelijke organisaties en andere relevante belanghebbenden blijft van essentieel belang om te zorgen voor een breed gevoelde verantwoordelijkheid voor de succesvolle uitvoering van de financieringsinstrumenten van de Unie, ook in de context van het Europees Semester.
- (18) In Cyprus ligt het uitvoeringstempo voor de cohesiebeidsprogramma's, die steun omvatten uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF), het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) en het Cohesiefonds (CF), boven het gemiddelde tempo op EU-niveau, zowel bij de projectselectie als bij betalingen. Het is belangrijk om de huidige dynamiek vast te houden en tegelijkertijd het effect van investeringen in de praktijk te maximaliseren. Cyprus onderneemt in het kader van zijn cohesiebeidsprogramma's al acties om het concurrentievermogen en de groei te bevorderen. Niettemin moet de uitvoering op sommige gebieden mogelijk verder worden versterkt, waaronder die met betrekking tot afvalbeheer en openbaar stadsvervoer. Het is van essentieel belang ervoor te zorgen dat de nieuwe investeringen die Cyprus in zijn tussentijdse evaluatie van de cohesiebeidsfondsen heeft vastgesteld, met name investeringen die verband houden met de vijf prioriteiten die in de verordening inzake de tussentijdse evaluatie¹¹ zijn vastgesteld, snel en doeltreffend worden gerealiseerd.

¹¹ Verordening (EU) 2025/1914 van het Europees Parlement en de Raad van 18 september 2025 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1058 en Verordening (EU) 2021/1056 wat betreft specifieke maatregelen voor het aanpakken van strategische uitdagingen in het kader van de tussentijdse evaluatie.

- (19) Het onderzoeks- en innovatie-ecosysteem van Cyprus wordt nog steeds gekenmerkt door lage investeringen in onderzoek en ontwikkeling, zwakke kennisvalorisatie en beperkte banden tussen onderzoek en bedrijfsleven. Positief is dat er gerichte financieringsinitiatieven via de herstel- en veerkrachtfaciliteit en het cohesiebeleid zijn goedgekeurd die innovatieve en startende bedrijven ondersteunen en dat de afgeleide wetgeving onlangs is aangenomen. Niettemin blijven er belangrijke knelpunten bestaan, waaronder het ontbreken van een alomvattende langetermijnstrategie voor onderzoek en innovatie, die de effectieve commercialisering van onderzoeksresultaten belemmeren. De snelle expansie van de sector informatie- en communicatietechnologie (ICT) biedt kansen voor overloopeffecten naar de bredere economie, door sterkere banden met binnenlandse bedrijven en onderzoeksinstellingen.
- (20) De toegang tot niet-bancaire financiering in Cyprus is beperkt, waardoor de expansie, diversificatie en productiviteitsgroei van bedrijven worden beperkt. De kredietverlening door banken blijft de bedrijfsfinanciering domineren, terwijl de kapitaalmarkten onderontwikkeld zijn, met een van de laagste niveaus van marktgebaseerde financiering in de Unie. Hoewel er enkele initiatieven in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, zoals het Cyprus Equity Fund, zijn gelanceerd om alternatieve financiering te ondersteunen, is de omvang van de gemobiliseerde financiering nog steeds beperkt. Als gevolg is het voor veel bedrijven, met name jonge en innovatieve bedrijven, moeilijk om toegang te krijgen tot adequate financiering. De financiële geletterdheid is nog steeds laag in vergelijking met het EU-gemiddelde, waardoor het vermogen en de motivatie van huishoudens om deel te nemen aan gediversifieerde investeringsstrategieën worden beperkt. Tegelijkertijd blijft de tweede pijler van het pensioenstelsel onderontwikkeld en sterk versnipperd, waardoor de rol ervan wordt beperkt bij zowel de pensioenvoorziening als het leveren van kapitaal op lange termijn. Het versterken van bedrijfspensioenen en het verbeteren van de participatie van huishoudens op de kapitaalmarkten kan de beschikbaarheid van langetermijnfinanciering ondersteunen en bijdragen tot een efficiëntere toewijzing van spaargelden.
- (21) Cyprus wordt geconfronteerd met diverse uitdagingen in verband met het administratieve en regelgevingskader. Er zijn enkele stappen gezet, maar er blijven belemmeringen voor investeringen bestaan. Infrastructuurprojecten hebben nog steeds te kampen met vertragingen als gevolg van langdurige procedures voor de aankoop van grond en aanbestedingsprocedures, beperkte administratieve capaciteit en coördinatieproblemen. Hoewel er maatregelen zijn genomen om de administratieve lasten te verminderen en de beleggersdiensten te verbeteren, zijn verdere inspanningen nodig om de efficiëntie te vergroten, de procedures te stroomlijnen en de versnippering van de regelgeving te verminderen.

- (22) Er is ruimte voor verbetering wat betreft het bestuur van staatsbedrijven in Cyprus. Deze bedrijven spelen een centrale rol in belangrijke sectoren van de economie (bv. elektriciteit, telecommunicatie, water, afvalwaterbeheer en infrastructuur). Het bestuur ervan blijft echter onder de internationale normen, met aanhoudende tekortkomingen op het gebied van verantwoordingsplicht, transparantie, benoemingsprocedures voor raden van bestuur en het ontbreken van een duidelijk eigendomsbeleid. Hoewel er verbeteringen zijn doorgevoerd in de richting van een meer op verdienste gebaseerde benoeming van staatsbedrijven door middel van de invoering van een onafhankelijke adviesraad, zou de doeltreffende uitvoering van het onlangs aangenomen actieplan inzake de governance van staatsbedrijven kunnen helpen om die uitdagingen aan te pakken en de prestaties van staatsbedrijven te verbeteren, de modernisering ervan te ondersteunen en hun bijdrage aan strategische beleidsdoelstellingen, waaronder de groene en de digitale transitie, te vergroten.
- (23) Cyprus heeft te maken met uitdagingen in verband met de efficiëntie van zijn rechtsstelsel, waarin sprake is van lange termijnen voor de afhandeling van zaken, lage niveaus van digitalisering en vertragingen bij de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen. De uitvoering van een onlangs goedgekeurde hervorming die tot doel heeft de beslechtting van bepaalde zaken te versnellen door de oprichting van de rechtbanken in zee- en handelszaken loopt achter en nog geen van beide rechtbanken is operationeel. De vooruitgang bij de digitalisering van gerechtelijke procedures, met inbegrip van een alomvattend dossiersysteem en technologieën voor digitale geluidsopnamen, blijft beperkt en er blijven knelpunten op het gebied van handhaving bestaan, wat van invloed is op de rechtszekerheid en de investeringsvoorwaarden.
- (24) Hoewel Cyprus vooruitgang heeft geboekt bij het bevorderen van zijn energietransitie, zijn er nog steeds aanzienlijke uitdagingen. Cyprus blijft sterk afhankelijk van fossiele brandstoffen: olie en aardolieproducten waren goed voor 85,2 % van zijn bruto-energieverbruik in 2024. Bovendien is Cyprus een van de landen die het meest afhankelijk zijn van energie-invoer in de EU (87,7 % van de bruto beschikbare energie in 2024). De inspanningen om de energievoorziening te diversifiëren door aardgas in de energiemix op te nemen, worden belemmerd door aanhoudende administratieve vertragingen bij de bouw van een invoerterminal voor vloeibaar aardgas in Vasilikos. Ook de inspanningen om energie-interconnecties met buurlanden te ontwikkelen, zijn tot stilstand gekomen. Met name het project voor de Great Sea Interconnector, dat erop gericht is een einde te maken aan het energie-isolement van Cyprus, heeft nog steeds te kampen met vertragingen. Door de grote externe afhankelijkheden zijn hernieuwbare energiebronnen niet alleen van cruciaal belang om de economie van Cyprus koolstofvrij te maken, maar ook om de energiezekerheid en -veerkracht bij externe energieschokken te verbeteren.

- (25) Cyprus heeft zijn productie van hernieuwbare energie opgevoerd, hoewel verdere inspanningen nodig zijn om de netcapaciteit en energieopslagfaciliteiten uit te breiden om een breder gebruik van hernieuwbare energie te vergemakkelijken. De geïnstalleerde capaciteit voor zonne- en windenergie is in 2025 aanzienlijk toegenomen, waardoor het aandeel hernieuwbare energie in de elektriciteitsmix is gestegen tot 27,4 %¹². Hoewel er maatregelen zijn ingevoerd om vergunningsprocedures te vergemakkelijken en te digitaliseren, wordt de aansluiting van nieuwe installaties voor hernieuwbare energie op het net nog steeds bemoeilijkt door aanzienlijke vertragingen. Cyprus heeft geen operationele opslagsystemen voor fossielvrije elektriciteit. Hoewel er enkele projecten worden gepland in het kader van het ontwikkelingsplan voor het transmissiesysteem, bevindt de uitvoering zich nog in een vroeg stadium. De uitrol van regelingen voor renovaties ter verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen, ondersteund door de herstel- en veerkrachtfaciliteit en het cohesiebeleid, is voortgezet en aangevuld met regelgeving die gericht is op het aantrekken van particuliere financiering voor energie-efficiëntie. Duurzaam vervoer blijft een dringende uitdaging, die nog wordt verergerd door de volledige afhankelijkheid van goederenvervoer over de weg. Er zijn verdere inspanningen nodig om het openbaar vervoer te ontwikkelen, de oplaadinfrastructuur uit te breiden en financiële stimulansen voor duurzame mobiliteit te bieden.
- (26) Cyprus staat voor aanzienlijke en hardnekkige milieu-uitdagingen. De waterschaarste heeft een kritiek niveau bereikt; volgens indicatoren voor de exploitatie en productiviteit van zoet water behoort Cyprus tot de slechtst presterende landen in de EU. Ondanks de inspanningen op het gebied van de ontzilting van water en modernisering van de infrastructuur, onder meer in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit en het cohesiebeleid, zijn de investeringen in de waterinfrastructuur tot dusver niet toereikend geweest om systemische kwetsbaarheden in verband met drinkwater en afvalwaterzuivering aan te pakken. Evenzo blijven de prestaties op het gebied van afvalbeheer achter bij de EU-doelstellingen; zo behoort de productie van stedelijk afval per hoofd van de bevolking in Cyprus tot de hoogste in de EU. Verschillende maatregelen die in het kader van het actieplan voor de circulaire economie van 2021 en het cohesiebeleid zijn vastgesteld, zijn gericht op afvalvermindering, betere afvalscheiding en meer recycling, hoewel het volledige potentieel ervan nog niet is gerealiseerd. Het verbeteren van de bestuurlijke capaciteit van lokale en districtsautoriteiten is ook van cruciaal belang om de planning en coördinatie van investeringen in water- en afvalbeheer in heel Cyprus te ondersteunen.

¹² Bron: [Transparantieplatform ENTSB-E \(https://transparency.entsoe.eu/\)](https://transparency.entsoe.eu/) geraadpleegd op 9/4/2026).

- (27) Cyprus blijft kwetsbaar voor verschillende klimaatrisico's (bijvoorbeeld bosbranden, overstromingen, droogten en kusterosie), die de biodiversiteit, de maatschappelijke veerkracht en de economie van het land dreigen te schaden. De geactualiseerde nationale aanpassingsstrategie 2025-2050 is nog niet afgerond, waardoor kritieke maatregelen vertraging oplopen. Bovendien zou de opname van een verbeterd governancestelsel in de nationale strategie het institutionele kader voor klimaatadaptatie en -bestendigheid samenhangender en doeltreffender kunnen maken, maar de invoering ervan heeft eveneens te kampen met vertragingen. Verdere maatregelen, waarvan sommige worden ondersteund door het cohesiebeleid, zijn gericht op de ontwikkeling van infrastructuur ter bestrijding van overstromingen en brand- en rampenrisicobeheer. De investeringen van Cyprus in aanpassing aan de klimaatverandering blijven echter achter bij de werkelijke behoeften.
- (28) In het licht van de cruciale rol van menselijk kapitaal bij het versterken van het concurrentievermogen en de strategische autonomie van de Unie heeft de Raad de lidstaten in 2026 aanbevolen dringend actie te ondernemen om iets te doen aan de structurele uitdagingen in verband met menselijk kapitaal op het vlak van vaardigheden, onderwijs en opleiding, die het concurrentievermogen belemmeren. De tot Cyprus gerichte landspecifieke aanbevelingen 2026 kunnen bijdragen tot de uitvoering van de aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Unie.
- (29) Cyprus wordt geconfronteerd met diverse uitdagingen in verband met de integratie van vrouwen en personen met een handicap op de arbeidsmarkt, alsook bij het aanpakken van discrepanties tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden en tekorten aan arbeidskrachten. Hoewel de arbeidsmarkt in Cyprus sterk blijft en ondersteund wordt door robuuste economische groei, met een arbeidsparticipatie die hoger ligt dan de nationale doelstelling voor 2030 en een verdere daling van de werkloosheid, blijven de gerichte activeringsmaatregelen en het actieve arbeidsmarktbeleid beperkt qua dekking en doeltreffendheid, met name voor vrouwen en kwetsbare groepen. Bovendien blijft de capaciteit van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening beperkt en zou deze baat hebben bij een sterkere monitoring, evaluatie en een proactieve benadering, ondersteund door verbeterde IT-systemen.

- (30) Cyprus zou de kwaliteit van de werkgelegenheid verder kunnen verbeteren. Ondanks de lage werkloosheid en een dynamische arbeidsmarkt blijven de arbeidsomstandigheden, met name lange werktijden en een relatief hoog aandeel laagbetaalde banen in vergelijking met het EU-gemiddelde, een punt van zorg, waardoor vrouwen onevenredig zwaar worden getroffen. Het effect van ouderschap op de arbeidsparticipatie van vrouwen, in combinatie met beperkte toegang tot betaalbare en hoogwaardige zorgdiensten, belemmert de loopbaanontwikkeling en draagt bij tot de loon- en pensioenkloof tussen mannen en vrouwen. Hoewel recente beleidsinitiatieven, waaronder aanwervingsprikkels en maatregelen ter bevordering van flexibele werkregelingen, stappen in de goede richting zijn, kan de doeltreffende uitvoering ervan, naast het ondersteunen van de overgang naar banen van hogere kwaliteit, een betere toegang tot opleiding in sectoren met een hoge vraag en uitgebreide zorgdiensten, helpen om de arbeidsmarktparticipatie van vrouwen en de kwaliteit van banen te verbeteren.
- (31) Cyprus staat voor uitdagingen in verband met de versterking van beroepsonderwijs en -opleiding, de lage deelname aan STEM-vakken en de zwakke prestaties wat betreft het aanbod van basisvaardigheden. Dit draagt bij tot aanhoudende discrepanties tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden en tekorten aan arbeidskrachten, ook in sectoren die van cruciaal belang zijn voor de groene en de digitale transitie. De deelname aan voor- en vroegschoolse educatie en opvang is toegenomen in het kader van maatregelen van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, maar blijft onder het EU-streefcijfer, waardoor zowel de vroege ontwikkeling van vaardigheden als de arbeidsmarktparticipatie worden beperkt. Daarnaast is in het onderwijs nog steeds sprake van aanzienlijke uitdagingen op het gebied van inclusiviteit, waarbij jonge leerlingen met een handicap en speciale onderwijsbehoeften nog altijd belemmeringen ondervinden waar het gaat om doeltreffende deelname aan het reguliere onderwijs.

- (32) Er is ruimte voor verbetering wat betreft diverse aspecten van het socialebeschermingsstelsel van Cyprus. Hoewel sterke economische groei heeft bijgedragen tot het terugdringen van de armoede in het algemeen, blijft het armoederisico voor ouderen ruim boven het EU-gemiddelde als gevolg van een ontoereikend pensioeninkomen, met name voor mensen die tijdens hun werkzame leven een laag inkomen hebben. Tegelijkertijd belemmert het ontbreken van een alomvattend, adequaat gefinancierd en geïntegreerd stelsel voor langdurige zorg, in combinatie met personeelstekorten en beperkte gemeenschapsgebaseerde en thuiszorgdiensten, ondanks de genomen stappen, de toegang tot zorg en staat het de-institutionalisering in de weg. Energiearmoede is nog steeds een punt van zorg, ondanks een aantal gerichte maatregelen, wat wijst op een beperkte dekking en een gebrek aan systematische monitoring. Daarnaast blijft een tekort aan sociale huisvesting, in combinatie met grote betalingsachterstanden in verband met huisvesting, drukken op kwetsbare huishoudens, ondanks recente steunregelingen en geplande stijgingen van het woningaanbod.
- (33) Aangezien de economieën van de lidstaten van de eurozone in hoge mate met elkaar zijn verweven en zij collectief bijdragen tot de werking van de economische en monetaire unie, heeft de Raad in 2026 de lidstaten van de eurozone aanbevolen actie te ondernemen, onder meer via hun herstel- en veerkrachtplannen, teneinde uitvoering te geven aan de aanbeveling van 2026 over het economisch beleid van de eurozone. Voor Cyprus draagt aanbeveling 1) bij tot de uitvoering van de eerste, tweede en derde aanbeveling over de eurozone, aanbeveling 2) tot de uitvoering van de vierde aanbeveling over de eurozone, aanbeveling 3) tot de uitvoering van de zevende, negende en elfde aanbeveling over de eurozone, aanbeveling 4) tot de uitvoering van de zevende aanbeveling over de eurozone en aanbeveling 5) tot de uitvoering van de vijfde aanbeveling over de eurozone,

BEVEELT AAN dat Cyprus in 2026 en 2027 de volgende acties onderneemt:

1. Rekening houdend met een overheidsoverschot in Cyprus, ervoor zorgen dat de netto-uitgaven in overeenstemming zijn met de maximale groeipercentages die de Raad op 21 januari 2025 heeft aanbevolen, gezien de in 2025 geconstateerde en door de Commissie voor 2026 verwachte afwijking ten opzichte van het aanbevolen maximum voor de netto-uitgaven. De algehele uitgaven en gereedheid op het gebied van defensie en veiligheid verhogen, en tegelijkertijd de schuldhoudbaarheid waarborgen en zorgen voor een efficiënte besteding van de uitgaven en een geleidelijke aanpassing van de begroting om structureel hogere defensie-uitgaven te kunnen financieren. Ervoor zorgen dat maatregelen die worden genomen om de gevolgen van de stijgende energieprijzen te verzachten, tijdelijk zijn, dat ze gericht zijn op de bescherming van kwetsbare huishoudens of op de behoeften van energie-intensieve bedrijven, dat ze stimulansen voor energiebesparing in stand houden en dat de begrotingskosten van die maatregelen verenigbaar zijn met de toezeggingen binnen het begrotingskader van de EU.
2. Zorgen voor continuïteit van de hervormingen en investeringen die in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit worden uitgevoerd. De uitvoeringsdynamiek voor de cohesiebeleidsprogramma's vasthouden, in voorkomend geval voortbouwend op de heroriëntatie naar strategische prioriteiten en de flexibiliteit die zijn overeengekomen in de context van de tussentijdse evaluatie van het kader voor het cohesiebeleid.
3. Onderzoek en innovatie versterken door publieke en private O&O-investeringen te stimuleren, synergieën tussen onderzoek en bedrijfsleven te versterken en een langetermijnstrategie voor onderzoek en innovatie vast te stellen met indicatoren en meerjarige financiering. De diversificatie van de economie vergemakkelijken door de toegang tot alternatieve spaarproducten en kapitaalmarktinstrumenten te verbeteren, het aanvullende pensioenstelsel te versterken en de financiële geletterdheid te vergroten. De regelgeving vereenvoudigen en de bestuurlijke lasten verlichten. Het bestuur van staatsondernemingen verbeteren door maatregelen om de op verdienste gebaseerde benoeming van raden van bestuur verder te verbeteren, alsook door eigendomsbeleid en prestatiegericht beheer. De efficiëntie van het rechtssysteem verbeteren, onder meer door juridische workflows verder te digitaliseren.

4. De algehele afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen en de energievoorziening verder diversifiëren, met name door energie-interconnecties met buurlanden te ontwikkelen, de financiering voor energie-efficiëntie op te voeren, het elektriciteitsnet en de energieopslagfaciliteiten te verbeteren, en duurzame mobiliteit en duurzaam openbaar vervoer te bevorderen. Het water-, afvalwater- en afvalbeheer verbeteren door meer te investeren in infrastructuur, de administratieve capaciteit van lokale overheden te vergroten, duurzame praktijken op het gebied van watergebruik te bevorderen en de gescheiden inzameling van stedelijk en verpakkingsafval uit te breiden. Het institutionele kader voor de aanpassing aan de klimaatverandering verbeteren.
5. Tekorten aan arbeidskrachten aanpakken en de kwaliteit van banen bevorderen door de arbeidsmarktparticipatie van kwetsbare groepen te versterken, de capaciteit en aantrekkelijkheid van beroepsonderwijs en -opleiding verder te vergroten, volwasseneneducatie te bevorderen, de capaciteit van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening te vergroten en een actief arbeidsmarktbeleid te versterken. De deelname aan voor- en vroegschoolse educatie en opvang verder vergroten, de basisvaardigheden verbeteren en de deelname van studenten op het gebied van wetenschap, technologie, engineering en wiskunde (STEM) vergroten. De beschikbaarheid en dekking van diensten voor langdurige zorg uitbreiden, de voorwaarden om in aanmerking te komen voor langdurige zorg verruimen en de hoge eigen bijdragen verlagen. De sociale bescherming voor kwetsbare groepen verbeteren door gerichte steun te verlenen aan energiearme huishoudens, te zorgen voor toereikende minimumpensioenen en de beschikbaarheid van betaalbare en sociale huisvesting te vergroten.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter
